

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-04209/2020-ERU

V Ostravě dne 5. května 2020

Č. j. 04209-3/2020-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán dle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-04209/2020-ERU s obviněným z přestupku, kterým je obchodní společnost **Lidová energie s.r.o.**, se sídlem Kollárova 2346/2, 586 01 Jihlava, IČO: 057 25 615 (dále též jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání 2 přestupků dle ust. § 91 odst. 1 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018, 10 přestupků dle ust. § 91 odst. 1 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019, a 2 přestupků dle ust. § 91 odst. 1 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen společně všechna znění jako „energetický zákon“), rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, společnost **Lidová energie s.r.o.**, se sídlem Kollárova 2346/2, 586 01 Jihlava, IČO: 057 25 615, **se uznává vinným ze spáchání 14 přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona**, kterých se dopustil tím, že jakožto držitel licence č. 141734410 na obchod s elektřinou a licence č. 241734411 na obchod s plynem v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona
 - i. nejpozději dne 19. září 2019 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách elektřiny ze dne 21. května 2018 zákazníkovi [REDAKCE] nar. [REDAKCE], pro jeho odběrné místo EAN [REDAKCE] dodávku elektřiny za období od 2. července 2019 do 27. srpna 2019,
 - ii. nejpozději dne 3. května 2019 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách plynu ze dne 21. května 2018 zákazníkovi [REDAKCE] nar. [REDAKCE] pro jeho odběrné místo EIC [REDAKCE] dodávku plynu za období od 24. září 2018 do 16. dubna 2019,

- iii. nejpozději dne 29. října 2019 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách elektřiny ze dne 23. května 2018 zákazníkovi [REDACTED] nar. [REDACTED] pro jeho odběrné místo EAN [REDACTED] dodávku elektřiny za období od 1. října 2018 do 10. října 2019,
- iv. nejpozději dne 10. června 2019 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách plynu ze dne 23. května 2018 zákazníkovi [REDACTED] nar. [REDACTED] pro jeho odběrné místo EIC [REDACTED] dodávku plynu za období od 1. října 2018 do 22. května 2019,
- v. nejpozději dne 7. března 2019 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách elektřiny ze dne 13. listopadu 2017 zákazníkovi [REDACTED] nar. [REDACTED] pro jeho odběrné místo EAN [REDACTED] dodávku elektřiny za období od 28. listopadu 2018 do 19. února 2019,
- vi. nejpozději dne 21. května 2019 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách plynu ze dne 13. listopadu 2017 zákazníkovi [REDACTED] nar. [REDACTED] pro jeho odběrné místo EIC [REDACTED] dodávku plynu za období od 3. srpna 2018 do 2. května 2019,
- vii. nejpozději dne 3. října 2018 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách plynu ze dne 26. září 2017 zákazníkovi [REDACTED] nar. [REDACTED] pro její odběrné místo EIC [REDACTED] dodávku plynu za období od 18. února 2018 do 14. září 2019,
- viii. nejpozději dne 8. října 2019 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách plynu ze dne 26. září 2017 zákazníkovi [REDACTED] nar. [REDACTED] pro její odběrné místo EIC [REDACTED] dodávku plynu za období od 14. září 2018 do 21. září 2019,
- ix. nejpozději dne 9. září 2019 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách plynu ze dne 12. července 2017 zákazníkovi [REDACTED] nar. [REDACTED] pro jeho odběrné místo EIC [REDACTED] dodávku plynu za období od 22. srpna 2018 do 21. srpna 2019,
- x. nejpozději dne 19. prosince 2018 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách elektřiny ze dne 6. října 2017 zákazníkovi [REDACTED] nar. [REDACTED] pro její odběrné místo EAN [REDACTED] dodávku elektřiny za období od 2. října 2018 do 27. listopadu 2018,
- xi. nejpozději dne 4. února 2019 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách elektřiny ze dne 6. října 2017 zákazníkovi [REDACTED] nar. [REDACTED] pro její odběrné místo EAN [REDACTED] dodávku elektřiny za období od 28. listopadu 2018 do 16. ledna 2019,
- xii. nejpozději dne 4. února 2020 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách elektřiny ze dne 6. října 2017 zákazníkovi [REDACTED] nar. [REDACTED] pro její odběrné místo EAN [REDACTED] dodávku elektřiny za období od 17. ledna 2019 do 17. ledna 2020,

- xiii. nejpozději dne 24. září 2019 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách elektřiny ze dne 18. prosince 2017 zákazníkovi [REDACTED] nar. [REDACTED], pro její odběrné místo EAN [REDACTED] dodávku elektřiny za období od 28. listopadu 2018 do 6. září 2019,
- xiv. nejpozději dne 23. ledna 2020 nevyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách elektřiny ze dne 24. listopadu 2017 zákazníkovi [REDACTED] nar. [REDACTED], pro její odběrné místo EAN [REDACTED] dodávku elektřiny za období od 1. ledna 2019 do 6. ledna 2019.

II. Dle ust. § 91 odst. 14 písm. c) energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání 14 přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) téhož zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 80 000 Kč** (slovy: osmdesát tisíc korun českých), která je dle ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 15920.

Odůvodnění

I. Úvod

Na základě šetření provedených Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“ či „správní orgán“) u účastníka řízení vedených pod sp. zn. 01008/2020-ERU a 02581/2020-ERU bylo zjištěno, že účastník řízení mohl svým jednáním porušit povinnost uloženou mu ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

Po prostudování podkladů obsažených v uvedených spisech šetření, které byly převzaty do správního spisu dne 5. května 2020, o čemž správní orgán vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 04209-2/2020-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je právnickou osobou zapsanou ve Veřejném rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně v oddíle C, vložka 97600. Účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141734410 a licence na obchod s plynem č. 241734411, v obou případech se zahájením výkonu licencované činnosti od 8. dubna 2017.

Účastník řízení uzavřel dne 21. května 2018 se zákazníkem, [REDAKCE], nar. [REDAKCE], pro jeho odběrné místo EAN [REDAKCE] Smlouvu o sdružených službách elektřiny. Účastník řízení vystavil dne 19. února 2020 panu [REDAKCE] za období od 2. července 2019 do 27. srpna 2019 souhrnnou fakturu za sdružené služby dodávky elektřiny č. [REDAKCE]. Ze sdělení společnosti OTE, a.s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8, IČO: 264 63 318, držitele licence na činnosti operátora trhu (dále jen „operátor trhu“) ze dne 3. února 2020, č. j. 01008-4/2020-ERU, bylo zjištěno, že pro odběrné místo EAN [REDAKCE] byl do informačního systému operátora trhu předán provozovatelem distribuční soustavy údaj z měření spotřeby elektřiny za období od 2. července 2019 do 27. srpna 2019 dne 4. září 2019, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den.

Účastník řízení uzavřel dne 21. května 2018 se zákazníkem, [REDAKCE], nar. [REDAKCE], pro jeho odběrné místo EIC [REDAKCE] Smlouvu o sdružených službách plynu. Účastník řízení vystavil dne 23. ledna 2020 panu [REDAKCE] za období od 24. září 2018 do 16. dubna 2019 souhrnnou fakturu za sdružené služby dodávky plynu č. [REDAKCE]. Ze sdělení operátora trhu ze dne 3. února 2020, č. j. 01008-4/2020-ERU, bylo zjištěno, že pro odběrné místo EIC [REDAKCE] byl do informačního systému operátora trhu předán provozovatelem distribuční soustavy údaj z měření spotřeby plynu za období od 24. září 2018 6:00 hod. do 17. dubna 2019 6:00 hod. dne 18. dubna 2019, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den.

Účastník řízení uzavřel dne 23. května 2018 se zákazníkem, [REDAKCE], nar. [REDAKCE], pro jeho odběrné místo EAN [REDAKCE] Smlouvu o sdružených službách elektřiny. Účastník řízení vystavil dne 20. ledna 2020 panu [REDAKCE] za období od 1. října 2018 do 10. října 2019 souhrnnou fakturu za sdružené služby dodávky elektřiny č. [REDAKCE]. Ze sdělení operátora trhu ze dne 3. února 2020, č. j. 01008-4/2020-ERU, bylo zjištěno, že pro odběrné místo EAN [REDAKCE] byl do informačního systému operátora trhu předán provozovatelem distribuční soustavy údaj z měření spotřeby elektřiny za období od 1. října 2018 do 10. října 2019 (pozn. fakticky proběhlo v dotčeném odběrném místě několik odečtů v krátkém časovém období, kdy správní orgán v daném případě považuje za vhodné a ve prospěch účastníka řízení vyhodnotit tuto situaci jako jeden odečet jediného zúčtovacího období, tj. za období přibližně jednoho roku) dne 14. října 2019, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den.

Účastník řízení uzavřel dne 23. května 2018 se zákazníkem, [REDAKCE], nar. [REDAKCE], pro jeho odběrné místo EIC [REDAKCE] Smlouvu o sdružených službách plynu. Účastník řízení vystavil dne 22. ledna 2020 panu [REDAKCE] za období od 1. října 2018 do 22. května 2019 souhrnnou fakturu za sdružené služby dodávky plynu č. [REDAKCE]. Ze sdělení operátora trhu ze dne 3. února 2020, č. j. 01008-4/2020-ERU, bylo zjištěno, že pro odběrné místo EIC [REDAKCE] byl do informačního systému operátora trhu předán provozovatelem distribuční soustavy údaj z měření spotřeby plynu za období od 1. října 2018 6:00 hod do 23. května 2019 6:00 hod. dne 24. května 2019, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den.

Účastník řízení uzavřel dne 13. listopadu 2017 se zákazníkem, [REDAKCE], nar. [REDAKCE], pro jeho odběrné místo EAN [REDAKCE] Smlouvu

o sdružených službách elektřiny. Účastník řízení vystavil dne 31. ledna 2020 panu [REDACTED] za období od 28. listopadu 2018 do 9. února 2019 souhrnnou fakturu za sdružené služby dodávky elektřiny č. [REDACTED]. Ze sdělení operátora trhu ze dne 3. února 2020, č. j. 01008-4/2020-ERU, bylo zjištěno, že pro odběrné místo EAN [REDACTED] byl do informačního systému operátora trhu předán provozovatelem distribuční soustavy údaj z měření spotřeby elektřiny za období od 28. listopadu 2018 do 19. února 2019 dne 20. února 2019, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den.

Účastník řízení uzavřel dne 13. listopadu 2017 se zákazníkem, [REDACTED] nar. [REDACTED] pro jeho odběrné místo EIC [REDACTED] Smlouvu o sdružených službách plynu. Účastník řízení vystavil dne 15. ledna 2020 panu [REDACTED] za období od 3. srpna 2018 do 2. května 2019 souhrnnou fakturu za sdružené služby dodávky plynu č. [REDACTED]. Ze sdělení operátora trhu ze dne 3. února 2020, č. j. 01008-4/2020-ERU, bylo zjištěno, že pro odběrné místo EIC [REDACTED] byl do informačního systému operátora trhu předán provozovatelem distribuční soustavy údaj z měření spotřeby plynu za období od 3. srpna 2018 6:00 hod. do 3. května 2019 6:00 hod. dne 6. května 2019, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den.

Účastník řízení uzavřel dne 26. září 2017 se zákazníkem, [REDACTED] nar. [REDACTED], pro její odběrné místo EIC [REDACTED] Smlouvu o sdružených službách plynu. Účastník řízení vystavil dne 20. února 2020 paní [REDACTED] za období od 18. února 2018 do 20. září 2019 souhrnnou fakturu za sdružené služby dodávky plynu č. [REDACTED]. Ze sdělení operátora trhu ze dne 17. února 2020, č. j. 02581-4/2020-ERU, bylo zjištěno, že pro odběrné místo EIC [REDACTED] byl do informačního systému operátora trhu předán provozovatelem distribuční soustavy údaj z měření spotřeby plynu za období od 18. února 2018 6:00 hod. do 14. září 2019 6:00 dne 18. září 2019, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den, a za období od 14. září 2019 6:00 hod. do 21. září 2019 6:00 hod. dne 23. září 2019, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den.

Účastník řízení uzavřel dne 12. července 2017 se zákazníkem, [REDACTED] nar. [REDACTED] pro jeho odběrné místo EIC [REDACTED] Smlouvu o sdružených službách plynu. Účastník řízení vystavil dne 18. února 2020 panu [REDACTED] za období od 22. srpna 2018 do 20. srpna 2019 souhrnnou fakturu za sdružené služby dodávky plynu č. [REDACTED]. Ze sdělení operátora trhu ze dne 3. února 2020, č. j. 01008-4/2020-ERU, bylo zjištěno, že pro odběrné místo EIC [REDACTED] byl do informačního systému operátora trhu předán provozovatelem distribuční soustavy údaj z měření spotřeby plynu za období od 22. srpna 2018 6:00 hod. do 21. srpna 2019 6:00 hod. dne 23. srpna 2019, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den.

Účastník řízení uzavřel dne 6. října 2017 se zákazníkem, [REDACTED] nar. [REDACTED], pro její odběrné místo EAN [REDACTED] Smlouvu o sdružených službách elektřiny. Účastník řízení vystavil dne 3. března 2020 paní [REDACTED] za období od 2. října 2018 do 31. prosince 2019 souhrnnou fakturu za sdružené služby dodávky elektřiny č. [REDACTED]. Ze sdělení operátora trhu ze dne 17. února 2020, č. j. 02581-4/2020-ERU, bylo zjištěno, že pro odběrné místo EAN [REDACTED] byl do informačního systému operátora trhu předán provozovatelem distribuční soustavy údaj z měření spotřeby elektřiny za období od 2. října 2018 do 27. listopadu 2018 dne

4. prosince 2018, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den, za období od 28. listopadu 2018 do 16. ledna 2019 dne 18. ledna 2019, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den, a za období od 17. ledna 2019 do 17. ledna 2020 dne 20. ledna 2020, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den.

Účastník řízení uzavřel dne 18. prosince 2017 se zákazníkem, [redacted] nar. [redacted] pro její odběrné místo EAN [redacted] Smlouvu o sdružených službách elektřiny. Účastník řízení vystavil dne 3. března 2020 paní [redacted] za období od 28. listopadu 2018 do 6. září 2019 souhrnnou fakturu za sdružené služby dodávky elektřiny č. [redacted]. Ze sdělení operátora trhu ze dne 17. února 2020, č. j. 02581-4/2020-ERU, bylo zjištěno, že pro odběrné místo EAN [redacted] byl do informačního systému operátora trhu předán provozovatelem distribuční soustavy údaj z měření spotřeby elektřiny za období od 28. listopadu 2018 do 6. září 2019 dne 9. září 2019, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den.

Účastník řízení uzavřel dne 24. listopadu 2017 se zákazníkem, [redacted] nar. [redacted] pro její odběrné místo EAN [redacted] Smlouvu o sdružených službách elektřiny. Účastník řízení vystavil dne 31. ledna 2020 paní [redacted] za období od 2. ledna 2019 do 31. prosince 2019 souhrnnou fakturu za sdružené služby dodávky elektřiny č. [redacted]. Ze sdělení operátora trhu ze dne 17. února 2020, č. j. 02581-4/2020-ERU, bylo zjištěno, že pro odběrné místo EAN [redacted] byl do informačního systému operátora trhu předán provozovatelem distribuční soustavy údaj z měření spotřeby elektřiny za období od 1. ledna 2019 do 6. ledna 2019 dne 8. ledna 2019, kdy tento údaj byl v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn tentýž den.

Pro přehlednost správní orgán výše uvedené údaje shrnuje v následující Tabulce č. 1.

Tabulka č. 1

	Zákazník	EAN / EIC	Vyúčtované období	Datum vystavení	Datum k vyúčtování v CS OTE	
					dne	za období
i.	[redacted]	[redacted]	02.07.2019 – 27.08.2019	19.02.2020	04.09.2019	02.07.2019 – 27.08.2019
ii.	[redacted]	[redacted]	24.09.2018 – 10.10.2019	23.01.2020	18.04.2019	24.09.2018 – 16.04.2019
iii.	[redacted]	[redacted]	01.10.2018 – 10.10.2019	20.01.2020	14.10.2019	01.10.2018 – 10.10.2018
iv.	[redacted]	[redacted]	01.10.2018 – 22.05.2019	22.01.2020	24.05.2019	01.10.2018 – 22.05.2019
v.	[redacted]	[redacted]	28.11.2018 – 09.02.2019	17.01.2020	20.02.2019	28.11.2018 – 19.02.2019
vi.	[redacted]	[redacted]	03.08.2018 – 02.05.2019	15.01.2020	06.05.2019	03.08.2018 – 02.05.2019
vii.	[redacted]	[redacted]	18.02.2018 – 20.09.2019	20.02.2020	18.09.2018	18.02.2018 – 14.09.2018
viii.	[redacted]	[redacted]			23.09.2019	14.09.2018 – 21.09.2019
ix.	[redacted]	[redacted]	22.08.2018 – 20.08.2019	18.02.2020	23.08.2019	22.08.2018 – 21.08.2019
x.	[redacted]	[redacted]	02.10.2018 – 31.12.2019	03.03.2020	04.12.2018	02.10.2018 – 27.11.2018
xi.	[redacted]	[redacted]			18.01.2019	28.11.2018 – 16.01.2019
xii.	[redacted]	[redacted]			20.01.2020	17.01.2019 – 17.01.2020
xiii.	[redacted]	[redacted]	28.11.2018 – 06.09.2019	03.03.2020	09.09.2019	28.11.2018 – 06.09.2019
xiv.	[redacted]	[redacted]	02.01.2019 – 31.12.2019	31.01.2020	08.01.2020	01.01.2019 – 06.01.2020

III. Právní hodnocení

Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přešupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přešupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přešupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přešupku rozhoduje.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přešupky a energetický zákon.

Jak zákon o odpovědnosti za přešupky, tak energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaných jednání účastníkem řízení novelizován několikrát.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přešupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přešupky a jeho novelizovaných znění a energetického zákona a jeho novelizovaných znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přešupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána (tj. dle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přešupky), kdy za den spáchání jednotlivých přešupků je považován poslední den lhůty, do konce které měl účastník řízení provést vyúčtování dodávky plynu nebo elektřiny a souvisejících služeb.

III. I. Obecný právní rámeec

Podle ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona je držitel licence povinen vyúčtovat dodávku elektřiny, plynu, tepelné energie a související službu v elektroenergetice a související službu v plynárenství.

Podle ust. § 4 odst. 2 písm. e) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“), se zbožím rozumí plyn, elektřina, teplo a chlad.

Podle ust. § 4 odst. 4 písm. j) zákona o DPH se dodáním zboží soustavami nebo sítěmi rozumí dodání plynu prostřednictvím přepravní nebo distribuční soustavy nacházející se na území Evropské unie anebo jakékoli sítě k takové soustavě připojené a elektřiny, tepla nebo chladu sítěmi.

Podle ust. § 21 odst. 4 písm. b) zákona o DPH se zdanitelné plnění považuje za uskutečněné dnem odečtu z měřicího zařízení, popřípadě dnem zjištění skutečné spotřeby při dodání tepla, chladu, elektřiny, plynu, vody, odstranění odpadních vod a telekomunikační služby, při přepravě a distribuci plynu nebo při přenosu a distribuci elektřiny.

Podle ust. § 28 odst. 5 zákona o DPH (ve znění účinném do 31. března 2019 podle ust. § 28 odst. 4) musí být daňový doklad vystaven do 15 dnů ode dne, kdy vznikla povinnost přiznat daň, nebo přiznat plnění.

Ust. § 98a odst. 2 písm. j) energetického zákona obsahuje zmocňovací ustanovení, na základě kterého Úřad stanoví vyhláškou Pravidla trhu s plynem, která stanoví rozsah, náležitosti a termíny vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb v elektroenergetice a souvisejících služeb v plynárenství.

Podle ust. § 2 písm. a) vyhlášky č. 70/2016 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o vyúčtování“), se vyúčtováním rozumí vyhodnocení uskutečněných plateb za poskytnuté plnění a celkové výše platby za poskytnuté plnění, na základě kterého se provádí vyrovnání přeplatku nebo nedoplatku.

Podle ust. § 15 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování je délka zúčtovacího období zpravidla 12 kalendářních měsíců po sobě následujících, pokud se smluvní strany nedohodnou na kratší délce zúčtovacího období.

III. II. Právní posouzení skutku

Správní orgán v rámci řízení prokázal, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň držitelem licence. Účastník řízení je rovněž od 4. května 2017 registrován jako plátce daně z přidané hodnoty a jako na takového se na něj vztahují povinnosti stanovené zákonem o DPH.

Energetický zákon ani vyhláška o vyúčtování přímo nestanoví lhůty pro vystavení dokladu (vyúčtování), když pouze stanovují povinnost dodávku vyúčtovat zpravidla za období 12 kalendářních měsíců. Správní orgán má však za to, že povinnost vyúčtovat dodávku elektřiny, plynu, tepelné energie a související službu v elektroenergetice a související službu v plynárenství je nutno chápat komplexně, tj. nejen v povinnosti vystavit samotné vyúčtování, ale rovněž dotčené vyúčtování vystavit stanovenou formou a v určené lhůtě. *Vyúčtovávat znamená účetně vyřídit, zúčtovat za určitý časový úsek, a to stanovenou formou a v určených lhůtách.* (srov. komentář k § 11 odst. 1 ZDVIHAL, Zdeněk. *Energetický zákon: komentář.* V Praze: C.H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-769-9).

Povinnost stanovenou ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona pak není možné vykládat izolovaně, ale v souvislosti s pravidly stanovenými zákonem o DPH, který ve svém ustanovení § 28 odst. 5 uvádí, že daňový doklad musí být vystaven do 15 dnů ode dne, kdy vznikla povinnost přiznat daň, nebo přiznat plnění. Podle ust. § 21 odst. 4 písm. b) zákona o DPH se pak zdanitelné plnění považuje za uskutečněné dnem odečtu z měřicího zařízení, popřípadě dnem zjištění skutečné spotřeby při dodání tepla, chladu, elektřiny, plynu, vody, odstranění odpadních vod a telekomunikační služby, při přepravě a distribuci plynu nebo při přenosu a distribuci elektřiny.

Za den zjištění skutečné spotřeby elektřiny nebo plynu je pak dle správního orgánu nutno považovat okamžik, kdy byl údaj z měření spotřeby elektřiny nebo plynu v systému operátora trhu účastníku řízení zpřístupněn.

Tabulka č. 2 v pak v návaznosti na údaje uvedené v Tabulce č. 1 zobrazuje zejména skutečné datum vystavení dokladu účastníkem řízení ve vztahu ke konkrétním odběrnému místu a porovnává je s posledním dnem 15denní lhůty pro vystavení dokladu.

Tabulka č. 2

	Zákazník	EAN / EIC	Vyúčtované období	Datum vystavení dokladu	Den zjištění skutečné spotřeby	Poslední den lhůty pro vyúčtování	Rozdíl ve dnech
i.			02.07.2019 – 27.08.2019	19.02.2020	04.09.2019	19.09.2019	153
ii.			24.09.2018 – 10.10.2019	23.01.2020	18.04.2019	03.05.2019	265
iii.			01.10.2018 – 10.10.2019	20.01.2020	14.10.2019	29.10.2019	83
iv.			01.10.2018 – 22.05.2019	22.01.2020	24.05.2019	10.06.2019	226
v.			28.11.2018 – 09.02.2019	17.01.2020	20.02.2019	07.03.2019	316
vi.			03.08.2018 – 02.05.2019	15.01.2020	06.05.2019	21.05.2019	239
vii.			18.02.2018 – 20.09.2019	20.02.2020	18.09.2018	03.10.2018	505
viii.					23.09.2019	8.10.2019	135
ix.			22.08.2018 – 20.08.2019	18.02.2020	23.08.2019	09.09.2019	162
x.			02.10.2018 – 31.12.2019	03.03.2020	04.12.2018	19.12.2018	440
xi.					18.01.2019	04.02.2019	393
xii.					20.01.2020	04.02.2020	28
xiii.					28.11.2018 – 06.09.2019	03.03.2020	09.09.2019
xiv.			02.01.2019 – 31.12.2019	31.01.2020	08.01.2020	23.01.2020	8

Z Tabulky č. 2 je patrné, že účastník řízení ani v jednom z dotčených případů nevyúčtoval dodávku elektřiny či plynu ve lhůtě stanovené ust. § 28 odst. 5 zákona o DPH. Dle názoru správního orgánu tedy účastník řízení ve všech 14 případech řádně nevyúčtoval dodávku elektřiny či plynu v souladu s ust. 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

III. III. Formální a materiální stránka přestupků

Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka 14 přestupků dle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, když účastník řízení v případech 14 odběrných míst pro zúčtovací období omezené shora dobou stanovenou ust. § 15 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona nevyúčtoval řádně dodávku elektřiny či plynu. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedených přestupků.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou správních deliktů (přestupků) je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu (přestupku), pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt (přestupek), musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku) a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

Z hlediska materiální stránky přestupku je obecně třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.

V posuzovaných případech konkrétní společenská škodlivost spočívá ve skutečnosti, že zákazníci účastníka řízení neměli po nezanedbatelně dlouhou dobu po skončení zúčtovacího období možnost seznámit se se skutečnou cenou dodávky elektřiny či plynu a skutečnou spotřebou dotčených komodit, tudíž byli v nejistotě ohledně výše případného nedoplatku či přeplatku, kdy nadto v téměř polovině dotčených případů měly být zákazníkům na základě vystavených vyúčtování vráceny přeplatky. Účastník řízení tedy těmto zákazníkům rovněž po nezanedbatelně dlouhou dobu zadržoval jejich finanční prostředky mnohdy v nemalé výši.

S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení popsané v tomto příkaze dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušeným povinnostem, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka dotčených přestupků.

III. IV. Odpovědnost za přestupky

Správní orgán se rovněž zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za vytykané přestupky nebo některý z nich neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z kteréhokoliv z vytykaných přestupků.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy.

Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsánymi skutky dopustil spáchání 14 přestupků dle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona. Správní orgán tedy přistoupil k uložení správního trestu za tyto přestupky.

IV. Uložení správního trestu

V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil celkem 14 přestupků. Takové jednání právní teorie označuje za souběh přestupků, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více (14) skutky dopustil naplnění téže skutkové podstaty.

Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který ze 14 vytýkaných přestupků je nejzávažnější, kdy v této souvislosti jako k hlavnímu kritériu přihlédl k době, po kterou nebyla dodávka dotčené komodity řádně účastníkem řízení vyúčtována, jakož i k tomu, že dotčenému zákazníkovi ve vztahu k jeho odběrnému místu měl být ze strany účastníka řízení vrácen přeplatek. Z tohoto pohledu považuje správní orgán za nejzávažnější přestupek účastníka řízení uvedený ve výroku I. vii. tohoto příkazu, kdy dodávka plynu nebyla zákazníkovi vyúčtována dalších 505 dní po uplynutí lhůty k vyúčtování.

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.

Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchaným přestupkům přiléhavý, zejména s ohledem na jeho povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

S ohledem na skutkové okolnosti dospěl správní orgán k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu.

Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Podle ust. § 91 odst. 14 písm. c) energetického zákona lze za přestupek dle § 91 odst. 1 písm. c) téhož zákona uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán se zabýval zejména závažností spáchaného přestupku, kdy má za to, že spáchaný přestupek je závažný, a to s ohledem na to, že účastník řízení využil svého postavení profesionála – obchodníka s energiemi a neprovedl, resp. významně oddálil, vyúčtování dodávky plynu a omezil tímto práva dotčeného zákazníka.

Úřad s ohledem na ust. § 38 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje obecně omezování práv zákazníků na trhu s energiemi za velmi závažné, neboť tento trh vykazuje značná specifika oproti trhům s jinými výrobky či službami. Tento

trh je charakterizován velmi oslabeným postavením zákazníků vůči dodavatelům. Popsané protiprávní jednání účastníka řízení je správním orgánem vnímáno jako zneužití tohoto značně nerovného postavení ze strany účastníka řízení. Pokud by k takovým praktikám ze strany dodavatelů docházelo běžně, stal by se trh s energiemi zcela nekontrolovatelným a závislým na libovůli dodavatele, nikoli na svobodné vůli zákazníků.

Jak již správní orgán výše uvedl, odpovědnost právnických osob za spáchání přestupku je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Ačkoliv tedy není nutno posuzovat a prokazovat subjektivní stránku věci, je nutno ve smyslu ust. § 38 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky přihlídnout ke skutečnosti, že správní orgán není schopen bez důvodných pochybností prokázat úmyslné porušení zákona ze strany účastníka řízení, a proto tuto skutečnost vyhodnotil ve prospěch účastníka řízení.

Správní orgán se ve smyslu ust. § 38 písm. f) zabýval rovněž délkou doby, po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním účastníka řízení, kdy účastník řízení nevyúčtoval řádně dodávku plynu po dobu téměř roku a půl po skončení zúčtovacího období. Tuto skutečnost hodnotí správní orgán jako výrazně přitěžující, neboť účastník řízení přesáhl lhůtu pro vyúčtování více než 33 krát.

Správní orgán jako výrazně přitěžující okolnost dle ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky hodnotí skutečnost, že účastník řízení spáchal celkem dalších 13 přestupků ve vícečinném souběhu s hodnoceným přestupkem.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastníku řízení byla rozhodnutím č. j. 09015-7/2019-ERU ze dne 15. dubna 2020, který nabyl právní moci dne 1. května 2020, uložena pokuta ve výši 80 000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení ve výši 1 000 Kč za spáchání 3 přestupků dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona a 2 přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.

Ve správním řízení bylo prokázáno, že účastník řízení spáchal nyní projednávaný přestupek (přestupky) ještě před tím, než byl potrestán za jiné protiprávní jednání – viz pravomocné rozhodnutí č. j. 09015-7/2019-ERU. Jednání, kdy pachatel spáchal dva nebo více trestných činů dříve, než byl pro některý z nich odsouzen, je právní teorií označováno jako souběh. V tomto případě se jednalo o souběh vícečinný nestejnorodý, neboť se účastník řízení dopustil několika skutky naplnění různých skutkových podstat.

Na výše popsanou situaci lze přiměřeně použít závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 28/2009-62, z nichž vyplývá, že nevede-li správní orgán v rozporu s ust. § 57 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, společné řízení o více přestupcích téhož pachatele, není takový postup vadou řízení, je-li z odůvodnění následného rozhodnutí zřejmé, že ve věci byla aplikována zásada absorpční, zakotvená v ust. § 12 odst. 2 citovaného zákona pro ukládání trestu za souběh přestupků. Tento závěr lze pak použít i při trestání přestupků podle zákona o odpovědnosti za přestupky. Vzhledem k výše uvedenému je nutné i na danou situaci analogicky použít zásadu absorpce.

Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán z Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2019 zjistil, že účastník řízení dosáhl v účetním období výsledku hospodaření ve výši 212 000 Kč při čistém obratu za účetní období ve výši 39 558 000 Kč. Dle Rozvahy disponoval účastník řízení ke dni 31. prosince 2019 peněžními prostředky ve výši 595 000 Kč.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření není překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, a s ohledem na zásadu absorpce stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto příkazu.

S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy tento příkaz nabude právní moci.

Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor sankčních řízení